

Република Србија
Народна Библиотека
„Десанка Максимовић“
Бр. 309
6.12. 2024.
Власотинце

08. 12. 2024.

**НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“**

**ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА
НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ
„ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“
ЗА 2025. ГОДИНУ**

Власотинце, 6.12.2024.

ОСНОВНЕ НАПОМЕНЕ

Оно што данас карактерише власотиначку библиотеку је завидан број књига, периодике и некњижне грађе. Такође и легат сликара и графичара Миодрага Нагорног, као и издаваштво, односно припрема и штампа дела завичајних аутора, или дела која обрађују неке од завичајних тема. Поред тога и постојање часописа „Наше Власотинце“, годишње, и „Власотиначког зборника“, периодичне публикације, који својим прилозима настоје да многе значајне догађаје и личности из нашег краја спасу од заборава и укажу им поштовање које заслужују.

Бити настављач свих тих организованих напора и намера, који трају дуже од века и по, да се српска реч, српско слово сачува, путем набавки књига, али и издавањем дела локалних аутора, представља за нас посебну обавезу. Задатак да се члановима библиотеке и другим њеним корисницима омогући да на што приступачнији и бржи начин дођу до наслова који их интересују и да остварују друге везе и задовоље друга интересовања, везана за област библиотекарства и културу уопште, прихватимо као обавезе којима приступамо са највећом озбиљношћу.

Посао библиотеке, наравно, није само набавка, заштита, чување и позајмљивање књига, већ и њихова популаризација кроз разне акције и програме. Такође, она брине о завичајним ствараоцима, о подстицању њиховог стваралаштва и о очувању и представљању културног наслеђа локалне заједнице. У том циљу остварује сарадњу са другим установама културе, шири своје области деловања, верујући да све што доприноси друштвеном и културном напретку локалне заједнице може бити предмет њеног интересовања.

Већи део наших одељења и запослених библиотеке, оних који се баве позајмицом књига, смештено је у управној згради ГП „Црна Трава“, што, због добре локације, величине просторија и других услова, омогућава бољу сарадњу са корисницима и успешније извођење планираних програмских активности. С друге стране, галеријски простор у Гигиној кући, омогућује нам организацију сопствених програма, представљање књига, изложби, предавања итсл. На њеном спратном делу посебан значај дат је Завичајном одељењу и легату Миодрага Нагорног.

Народна библиотека „Десанка Максимовић“ Власотинце, у 2025. години, биће као и претходне године сконцентрисана на шест области рада:

- Набавка, обрада и понуда књига корисницима;
- Наставак рада на дигитализацији књижног фонда и некњижне грађе Завичајног фонда библиотеке;
- Рад у систему COBISS.SR;
- Културно-просветна делатност;
- Издавачка делатност;
- Обогаћивање постојећег легата Миодрага Нагорног и формирање нових.

НАБАВКА , ОБРАДА И ПОНУДА КЊИГА КОРИСНИЦИМА

Набавка нових књига обављаће се, као и до сада, куповином из средстава која нам обезбеђује оснивач - Скупштина општине, путем поклона појединаца, установа, издавача и обавезним откупом преко Министарства културе.

Набавка и допуна завичајне збирке штампаном, рукописном и другом некњижном грађом, праћење фондова, познавање њиховог садржаја, ради правилног избора код куповине књига (водиће се рачуна о потребама корисника) као и праћење каталога нових издања, посета сајмовима књига и других промотивних манифестација из области издаваштва и библиотекарства, наша су стална обавеза. Попуњавање књижног фонда обављаће се организовано и редовно током целе године.

Набавка књига и периодике, са тежњом да се прате и уважавају интересовања и захтеви корисника, најприоритетнији су задаци сваке па и наше библиотеке. Део средстава које добијамо из буџета за ту намену никада нису довољна, односно не могу да прате богату домаћу издавачку продукцију. Зато ћемо, као и до сада, и надаље бити посебно посвећени томе, трудећи се да актуелне наслове набављамо и кроз откуп Министарства културе, путем донација, али и од својих скромних прихода (углавном од чланарина).

Сакупљање, чување и обрада некњижне грађе (фотографија, афиша, плаката, постера, позивница...), тј. предмета који сведоче о културном и јавном животу Власотинца у прошлости, представљају посебну област рада Завичајног одељења. То смо са успехом чинили у претходном периоду, најчешће у виду поклона наших корисника, пријатеља и других људи који схватају значај чувања старина. Како нам је то битно и због других активности библиотеке (издаваштво, изложбе, предавања), а свесни да је све теже доћи до аутентичних предмета, мораћемо да се са нарочитом бригом и посвећеношћу и надаље односимо према овој обавези.

Обрада библиотечке грађе (књижне и некњижне) радиће се по прописаним стандардима. Учлањење и издавање књига се врши електронским путем, што наш рад чини лакшим али и прегледнијим и сигурнијим.

Одређени део књижног фонда користиће се ван библиотеке, позајмицом. Читаонички простор, у оквиру Дечјег, Стручног и Завичајног одељења, уз већ постојећу Општу читаоницу, као што налаже Закон о библиотечној делатности, даје могућност коришћења периодичне али и друге грађе, уколико корисници имају потребу за таквом врстом услуге. Повећањем просторних капацитета стекли смо могућност да организујемо и друге садржаје који подразумевају бољу сарадњу са корисницима наших услуга, као и са ствараоцима у области књижевности и других области културе.

Наравно, посебну пажњу обратићемо на безбедност упошљеника, корисника и самог књижног фонда. Са таквом обазривошћу смо се односили током читаве ове године, па ћемо исти однос према послу практиковати и у наредној години.

НАСТАВАК РАДА НА ДИГИТАЛИЗАЦИЈИ ФОНДА БИБЛИОТЕКЕ

Дигитализација фонда библиотеке огледа се, пре свега, у преснимавању књижне и некњижне грађе у електронски облик, што и корисницима и запосленима доноси бројне уштеде у времену и енергији.

Тако се члановима библиотеке обезбеђује приступ информацијама и документима у електронском облику, било да су оне настале у самом систему или да се његовим посредством приступа специјализованим информацијама на било ком рачунару преко интернета.

У 2025. години наставиће се са дигитализацијом Завичајног фонда (књижна и некњижна грађа, периодика), као што је то и претходних година рађено.

Како наша установа има свој сајт, фејсбук страницу и ју-тјуб канал, то нам даје велике могућности за представљање активности које имамо, манифестација које организујемо, програма који други остварују у нашем простору. Такође, то нам омогућује да успешније представимо своју издавачку делатност, публикујући активности које су у тој области обављене. Са овом ћемо праксом још интензивније наставити у наредној години.

Дигитализација књижне и некњижне грађе је област којој ће се посветити дужна пажња, управо зато јер не захтева непосредни контакт са корисницима.

Дигитализација Завичајног фонда, коју радимо већ неколико година, једна је од наших „новијих“, а значајних обавеза. Како смо већ обрадили велики број књига и фотографија, а урађено се чува на екстерном хард-диску, следеће године моћи ћемо да све то постављамо на сајт наше матичне библиотеке. То ће видљивост и доступност урађеног увећати много пута.

РАД У СИСТЕМУ COBISS.SR

Инсталацијом COBISS-а (Кооперативни отворени библиографски систем и сервис) добили смо организациони модел повезивања библиотека у библиотечко-информациони систем, са узајамном каталогизацијом и библиографско-каталошком базом података, као и са бројним функцијама виртуелне библиотеке.

- Пружање услуга са више места подразумева контакт са корисницима путем интернета (e-mail, форум, приступ регистрованих чланова књижном фонду...), да би лакше били услужени и да би одређени део установе могао да несметано обавља своју делатност, с обзиром на специфичну природу посла;

- Пружање услуга на више сегмената подразумева брзо добијање информација о фонду наше библиотеке, изнајмљивање књига, e-mail адресе, приступ другим библиотекама, контакт са издавачима, међубиблиотечка сарадња;

- Пружање већег броја услуга подразумева да библиотека настоји да освоји више корисника омогућавајући извршења других услуга (претраживање базе података, коришћење интернета, штампање одређених делова литературе, скенирање);

Наша библиотека у оквиру библиотечко-информационог система на платформи COBISS има статус пуноправне чланице, јер активно учествује у систему узајамне

каталогизације и може да упише запис у узајамну базу података, на основу предходне верификације оспособљености њихових каталогизатора.

Уз помоћ COBISS платформе, а путем рачунара и мобилних телефона могу се резервисати жељени наслови или проверити да ли је враћен, ако је већ био позајмљен. Тиме је олакшана међубиблиотечка позајмица, помоћу које корисници могу добити књигу, и ако она није у нашем фонду, него у фонду друге библиотеке, која се, као и наша налази у COBISS систему.

Праћење информационих технологија и брига за стручно усавршавање радника је неминовност која одређује даљу успешност нашег рада. Свесни те чињенице до сада смо омогућавали колегама одлазак на семинаре, предавања и обуке за које су били заинтересовани, према областима њиховог рада и интересовања. Уз то иде обученост и спретност за коришћење све разноврснијих могућности информационих технологија. Наша Библиотека има свој сајт, фејсбук и инстаграм налог и јутјуб страницу, путем којих представљамо свој рад и о урађеном и плановима благовремено извештавамо све заинтересоване.

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА ДЕЛАТНОСТ

Реализација садржаја из културно-просветне делатности одвијаће се у циљу популаризације књиге и задовољавања културних потреба свих грађана наше општине. Тако ће (као што је то чињено и ранијих година) поводом значајних датума, прослава јубилеја и других догађаја на подручју наше општине, бити организоване манифестације као што су:

- песничке вечери;
- књижевни сусрети;
- промоције књига;
- предавања из области књижевности, уметности, историје и др;
- изложбе фотографија, архивске грађе, књига, слика и др;
- спровођење тематских наградних конкурса;
- видео пројекције и DVD презентације;
- организовање других манифестација од јавног интереса;
- уступање простора установама, организацијама и удружењима за организацију садржаја од општег интереса.

По овом и другим питањима библиотека ће сарађивати са установама културе, школама, јавним предузећима и установама, удружењима грађана као и осталим ствараоцима из области образовања и културе, и то не само са територије наше општине, већ ћемо настојати да доведемо што познатија и значајнија имена из наведених области.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Брига за књигу, за лепу писану реч, подразумева као превасходну обавезу, по нашем мишљењу, издавачку делатност. Зато је наша библиотека регистрована за издаваштво и тиме је учинила значајан корак у своме раду, пре свега са намером да

подстиче стваралаштво локалних аутора, али и да публикује књиге које обрађују теме везане за завичај.

Овде посебно истичемо да се покретање часописа за културна и друштвена питања, који излази једном годишње, и који окупља, пре свега, локалне ствараоце из разних области, показао неопходним и драгоценим за нашу средину. До сада је изашло дванаест бројева часописа којег смо симболично назвали „Наше Власотинце“. Заједно са њим, једнако важан (али као периодично издање), иде „Власотиначки зборник“, којем је до сада изашло четирти броја.

Припрема и штампање дела локалних аутора је она делатност по којој је наша библиотека нарочито препознатљива и где одскаче, по успешности, међу сличним установама на југу Србије. Наравно да ћемо са таквом прасом наставити и надаље, са наглашеном жељом и бригом да неки од завичајних аутора буду примећени и прихваћени у ширим културним оквирима.

Рад на издаваштву подразумева и организацију представљања издатих дела, што је посебан задатак којем смо увек приступали са нарочитим задовољством, а и даље ћемо тако чинити. Овде наглашавамо задовољство свесни важности тог чина, јер онај који је написао књигу не заслужује пажњу само због тога, већ и зато јер он тиме постаје и узор другима, онима који намеравају да се посвете литерарном стваралаштву, а, можда, још увек немају снаге и храбрости за то. Немамо разлога да се не хвалимо урађеним и да другима и надаље не служимо за пример, а онима несигурним будемо поуздани ослонац.

Наша је жеља, па и обавеза, да подстичемо креативне напоре завичајних писаца и истраживача, као и да више сазнајемо и боље упознајемо свој крај. Зато ће у наредној години један од наших примарних задатака бити издаваштво, и у склопу тога припрема и штампање књига и других публикација од посебног значаја за нашу општину. Поред њих наћи ће се, засигурно, и неколико песничких итсл. књига аутора из нашег места.

Овде треба истаћи да смо у овој години успешно реализовали пројекат „Културни и јавни живот Власотинца између два светска рата“. За следећу годину имамо у плану реализацију новог пројекта, који има радни наслов „Трајање старе чаршије – очување културног идентитета и градитељског наслеђа Власотинца“. Реализација овог пројекта биће обављена у сарадњи са Заводом за заштиту споменика културе Ниш, за шта смо већ добили њихову начелну сагласност.

Подршка младима и поштовање старина, као темеља нашег постојања, основни су на којима заснивамо своје активности. Само оне које памти трагове сигурни су путеви, па је зато наша установа увек отворена и захвална за нове идеје, сараднике и пројекте, ако су они од користи локалној заједници. Ово зато јер верујемо да ћемо новим делатностима и сарадницима прибавити још веће поштовање и значај, и то не само од оних са којима ћемо сарађивати на том пољу, већ и од наших сталних корисника, од оснивача наше установе, свих становника наше општине, као и од регионалних и републичких установа културе.

ФОРМИРАЊЕ ЛЕГАТА

Формирање нових легата и фондова је наша стална тежња, односно непрекидни труд да се сачува, стручно обради и да се да на увид и коришћење уметничка, културна и историјска баштина (материјална и духовна) значајних имена нашег (завичајног) културног и јавног живота. Добијањем новог, већег простора, у шта искрено верујемо, кроз већ поменуте могућности (у Спаскиној кући и Валчићевој палати), остварење тога је све извесније.

У циљу заштите и неговања дела својих претходника, поштовања оствареног, чувања од заборава свега оног што је уграђено у садашњи културни миље Власотинца, намера нам је да већ формираног легата Миодрага Нагорног обогатимо новим садржајима. Његова ћерка је исказала добру вољу да дам поклони још неколико слика и графика из очеве заоставштине. Добра прилика за то биће пошто, поводом 90. годишњице од рођења професора Нагорног (рођен је 30.12.1932), своју Галерију назовемо његовим именом и тако му се захвалимо за легат који нам је даривао.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Наравно, наша установа остаје отворена за сарадњу са свим креативним појединцима, са установама, удружењима грађана, државним и јавним службама, па ћемо програм свога рада обогатити и мењати, зависно од захтева, предлога и иницијатива свих наведених субјеката.

Брига за побољшавање услова рада... непрекидне су активности којима смо и до сада посвећивали нарочиту пажњу. Настојали смо да сваком запосленом обезбедимо неопходну опрему, а сада већ бринемо о њеној замени, осавремењивању, о побољшању квалитета постојеће опреме.

Повећање радног простора је и до сада била неопходност којој је посвећивана дужна пажња. Доста је тога учињено, а у том правцу ће се наставити и надаље, са посебним задатком да доведемо до краја причу о коначном регулисању имовинских односа над Спаскином кућом и Валчићевом палатом.

Сарадња са другим установама културе и удружењима је задатак који нам причињава посебно задовољство. Чак шта више, жеља за јачањем и проширивањем облика и могућности сарадње овде све су израженији. Нико није сам себи довољан и нико не може обављати успешно било који посао без заједничког деловања и уважавања других. Зато ћемо се и даље трудити да јачамо везе са онима са којима их већ имамо, али и да их успостављамо са другима, са којима их још увек немамо.

Један од видова поменуте сарадње је и омогућавање коришћења (без накнаде) нашег простора заинтересованима, за њихове повремене активности (овде се пре свега мисли на галеријски простор у Гигиној кући). Делатности других општинских и државних институција, удружења грађана и неформалних група, које имају потребу да се покажу и да скрену пажњу на своје активности и периодичне акције, такође ће имати нашу подршку и биће им омогућено да се покажу у нашем простору. Ово због тога јер сви ми радимо у интересу своје заједнице као и зато што међу њиховим упошљеницима и члановима има оних који имају чланску карту наше би-

блиотеке. Помажући њима ми помажемо себи, а такво наше понашање и преду-
сретљивост може наићи само на одобравање и подршку, као и на спремност да нам
се узврати истом мером.

Допунске активности библиотеке су увек биле значајан сегмент нашег рада.
Овде мислимо на изложбе, предавања, представљања књига и др, које нису наша
издања. Поред тога, ту су и конкурси и „радионице“, које ми организујемо разним
поводима, а усмерени су, пре свега, на основношколску популацију, која представ-
ља највећи број наших чланова. Ако библиотеку учинимо местом где свако од на-
бројаних учесника може да задовољи своје знатижеље, да се покаже, похвали ура-
ђеним, да научи оно шта га интересује, да представи себе и прихвати оно што је
добро а туђе - онда ће и нашу установу доживљавати као себи блиску, као место где
ће и надаље радо долазити и очекивати подршку и разумевање, као њен верни члан.

Сарадња са Власотинчанима који живе ван Власотинца, али га чувају у лепим
сећањима и радо му се враћају, представља за нас посебно драгу обавезу. Највећи
број књига, које смо добијали у виду донација, потичу управо од потомака старих
власотиначких породица, који нису заборавили свој родни крај и који желе да му по-
могну макар и на овакав начин. Такође, фотографије старог Власотинца, писана или
усмена сећања на прошло, породичне успомене, све је то грађа из које су настајали
неки прилози у нашим часописима, или којима су неке од наших књига биле обoga-
ћиване. Можемо слободно рећи да оне и не би биле тако садржајне да није било
разумевања тих људи. Њих је све мање, млађе генерације, по правилу, не занимају
везе њихових родитеља са завичајем, зато је сарадња са онима који још увек држе
до тога - све драгоценија и све потребнија.

Свакако, осим побројаног, а у зависности од околности и могућности, отворе-
ни смо и спремни и за друге начине и видове рада (нарочито оне које намећу нове
технологије и иновације), као и за проширивање сарадње са установама и поједин-
цима са којима је до сада нисмо имали. Ово све у служби и корист наше библиотеке,
која због свог значаја, због свог трајања, због угледа које ужива - заслужује то.

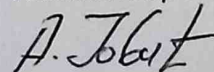
Директор

Србољуб Такић

Председник Управног одбора

Александар Јовић

310
6.12.2024.

ОПШТИНА ВЛАСОТИНЦЕ

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“

УПРАВНИ ОДБОР

ВЛАСОТИНЦЕ, 6.12.2024.године

На основу члана 17. ст. 2. Закона о библиотечко-информационој делатности („Сл. гласник РС“, бр.52/2011), и чл. 47. ст. 1. Тачка 8. Статута Народне библиотеке „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“ Власотинце, Управни одбор Народне библиотеке „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“ Власотинце на својој 3. седници у 2024.години одржаној дана 6.12.2024. године, донео је

ОДЛУКУ

Усваја се План и програм рада Народне Библиотеке „Десанка Максимовић“ Власотинце за 2025. годину.

Доставити

-архиви

-Одељењу за буџет, финансије,
привреду и друштвене делатности

ПРЕДСЕДНИК

УПРАВНОГ ОДБОРА

Александар Јовић

A. Jović